

Fullmäktigemotion om anskaffning av ekologiska råvaror

240/02.08.00/2016, 61/00.02.00/2016, 544/00.02.00/2014

STF 12.12.2016 § 72

Mer information:

kosthållschef Anja Hankala, tfn 09 5056 446

stadssekreterare Gun Söderlund, tfn 09 5056 238

fornamn.efternamn@grankulla.fi

Ledamöterna Colliander-Nyman och Stolt m.fl. har 13.6.2016 lämnat en motion i vilken de med hänvisning till statsrådets principbeslut om offentliga upphandlingar av livsmedel, frågar vad Grankulla stad gör för att öka användningen av ekologiska råvaror och närmät fram till 2020 i stadens kostservice (**bakgrundsmaterial**).

Målet med statsrådets principbeslut 29.6.2016 är att inom offentliga livsmedels- och måltidstjänster rikta upphandlingen till produktion som har skett i enlighet med god produktionssed. I fråga om produktionsförhållandena beaktas i synnerhet bl.a. goda odlingsmetoder för åkermark, återvinning av näringsämnen, växtskydd enligt behov och djurens välbefinnande och hälsa samt livsmedelssäkerheten.

Statsrådet förutsätter att man vid offentlig upphandling av livsmedels- och måltidstjänster strävar efter hög kvalitet och totalekonomisk hållbarhet. Detta kan nås genom att man vid upphandlingen kräver att det används sådana livsmedel och måltidstjänster som har producerats med odlings- och produktionsmetoder som tar hänsyn till miljön och främjar djurens välbefinnande och livsmedelssäkerheten.

Statsrådet beslutade 30.12.2015 att vissa av den föregående regeringens strategiska riktlinjer ska förbli i kraft. Till dessa hör de principbeslut från 2013 som gäller regeringens program för utveckling av ekobranschen och målen för utvecklingen fram till 2020, samt regeringens program för närproducerad mat och målen för utveckling av sektorn till 2020. Enligt principbesluten är det fortfarande angeläget att uppmuntra kommunerna och landskapen att öka andelen färsk och högklassig närproducerad och ekologisk mat i sina upphandlingar. Ett mål är till exempel att 20 procent av den mat som serveras i offentliga kök ska vara ekologiskt producerad före 2020. Man strävar i synnerhet efter att öka andelen ekologiskt producerad mjölk vid offentlig upphandling.

Grankulla stads kostservice har konkurrensutsatt livsmedlen i samarbete med Kervo och Kyrkslätt. Vid konkurrensutsättningen bad kommunerna om priser på 21 ekologiska produkter och fick anbud på 16 ekologiska produkter. De ekologiska produkter som ingick i upphandlingen samt priserna på dem framgår ur bifogat **bakgrundsmaterial**.

Av ekologiska produkter använder daghemmen framför allt ekologiska flingor i morgongröten. Vissa daghem serverar också ekoknäckebröd och ekologisk fettfri mjölk. I skolbispisningen används fler ekologiska produk-

ter är inom småbarnsfostran, t.ex. knäckebröd, rågbröd (Ruispala), fettfri mjölk, kikärtor, torkade ärtor, havreflingor och som färdigmat ängsbiffar och morotsbullar. Senast serverades ekologisk mat i skolorna och daghemmen 11.11.2016, då Kasavuoren koulukeskus firade klimatdagen.

Både inom småbarnsfostran och i skolbespisningen vill man öka användningen av ekologiska produkter. Prisnivån är dock för hög i förhållande till livsmedelanslaget, vilket är en delorsak till att andelen ekologiska råvaror inte kan ökas i bespisningen. En annan faktor som lägger hinder i vägen är varuleverantörernas urval av ekoprodukter. Urvalet svarar dåligt mot storkökens behov; produkterna säljs i antingen för små eller för stora partier, och ekoprodukter finns inte att få året runt.

Enligt Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK:s definition är närproducerad mat sådan mat som producerats i Finland, så nära som möjligt, och vars ursprung, producent och tillverkare man känner till. Definitionen betonar att livsmedlen ska vara inhemska och särskilt att de ska kunna spåras. Av de produkter som omfattas av det gällande upphandlingskontraktet för livsmedel är ca 62 % inhemska produkter, av vilka största delen kan spåras till den gård som producerat dem. En utmaning vid upphandlingen av inhemska och i synnerhet närproducerade produkter består i att konkurrensutsättningen av livsmedel sker i stora helheter och att de upphandlade mängderna är för stora för en liten lokal producent. Dessutom är priserna höga.

Det är svårt att uppnå målet i statsrådsbeslutet, 20 % ekoprodukter före 2020, utan en årlig höjning av livsmedelsanslaget under denna tidsperiod. Genom att öronmärka en del av livsmedelsanslaget för ekologiska produkter skulle användningen av ekologiska produkter öka från år till år för att till slut uppnå den nivå som statsrådet eftersträvar. Detta kan göras stegvis så att man under de kommande åren öronmärker en ökande andel (5–20 %) av det budgeterade livsmedelsanslaget (2017, 848 000 €) för ekologiska produkter och att det öronmärkta beloppet årligen höjs.

STS:

Fullmäktige antecknar ovanstående för kännedom som svar på ledamöterna Colliander-Nymans och Stolts m.fl. fullmäktigemotion om anskaffning av ekologiska råvaror och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

.....

Ledamot Colliander-Nyman understödd av ledamot Sederholm föreslog följande kläm till beslutet:

"Fullmäktige beslutar att staden under de närmast kommande åren öronmärker en ökande andel av det budgeterade livsmedelsanslaget för upphandling av närproducerade och ekologiska produkter, och att kosthållningen i samband med nästa upphandlingsprocess fäster större vikt vid råvarornas kvalitet och ursprung. Fullmäktige uppmanar stadsstyrelsen att vid budgetberedningen för år 2018 uppmärksamma de ekonomiska behoven inom stadens kosthållning på ett sätt som möjliggör en sådan utveckling."

Klämförslaget godkändes enhälligt.

Beslut:

Beslutsförslaget godkändes.

Samtidigt godkände fullmäktige följande kläm:

Fullmäktige beslutar att staden under de närmast kommande åren öronmärker en ökande andel av det budgeterade livsmedelsanslaget för upphandling av närproducerade och ekologiska produkter, och att kosthållningen i samband med nästa upphandlingsprocess fäster större vikt vid råvarornas kvalitet och ursprung. Fullmäktige uppmanar stadsstyrelsen att vid budgetberedningen för år 2018 uppmärksamma de ekonomiska behoven inom stadens kosthållning på ett sätt som möjliggör en sådan utveckling.